

ОБЩНСКИ НОВИНИ

КОИ ПОМОЩИ ЗА СЕМЕЙСТВА С ДЕЦА СЕ УВЕЛИЧАВАТ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Тази година с приемането на новия бюджет се увеличават някои размери на помощите за семействата и бременните жени.

За бременните помощта е насочена към онези дами, които нямат достатъчен осигурителен доход, за да получават обезщетение за майчинство. Миналата година тази еднократна помощ е била 150 лв., вече е 225 лв. Средният месечен доход на член от семейството, за да бъде получена тази финансова подкрепа, не трябва да бъде по-висок от 810 лв.

Този праг се запазва и за детски надбавки, отпускани всеки месец.

Тези семейства могат да получат помощи, след като подадат документи. Размерът им се запазва с 50 лв. за 1 дете, 110 лв. за две, и пр. Има две нива на предоставяне на тази помощ. Ако доходът на член от семейството е под 710 лв. месечно, помощта се получава в пълен размер. Ако този доход е между 710 и 810 лв., се получават 80% от стойността на помощта.

При някои уязвими групи тези помощи се дават в натура, за да бъде гарантирано, че отиват конкретно за нуждите на детето и не се злоупотребява с тях - памперси, дрехи, адаптирано мляко и т.н. Тази помощ може да се получава до навършване на 20 г. от страна на детето.

През 2024 г. при раждане на дете се полагат 375 лв. за първо дете, 900 лв. за второ, 450 лв. за трето и 300 лв. за всяко следващо. При близнаци тя е 900 лв. за всяко от децата. До 3-годишна възраст на детето майката може да вземе тази помощ - трябва да подадат декларация с акта за раждане към Дирекцията за социално подпомагане по настоящ адрес. Всичко това може да се случи и с ПИК код от НОИ или НАП по електронен път.

Майките, които следват редовно обучение като студентки, могат да се възползват от еднократна помощ в размер на 2880 лв. Тя се плаща на две части. Кандидатства се до навършване на една година на детенцето. Майката трябва да предостави бележка за записване в следващ

семействър, за да получи втората част от помощта - така се предотвратява порочната практика да се запишеш да следваш формално, без реално да се обучаваеш, само за да взимаш детски надбавки.

Картите за градския транспорт остават безплатни за ученици до 14-годишна възраст. Помощите за тази възрастова група се разшириха още миналата година. Еднократна финансова подкрепа получават учениците от 1,2,3,4 и 8 клас - по 300 лв. Заявление за това се подава между 15 септември и 15 октомври. Тази помощ също се предоставя на два пъти.

КОГА МОЖЕМ ДА ЗАКУПИМ СТАЖ ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Пенсионирането представлява етап в живота на всеки работник, но често се появява въпросът - можем ли да се пенсионираме по-рано?

Работниците и служителите определено живеят със съвременни предизвикателства като стрес, умора и баланс между работа и личен живот, които насочват вниманието към идеята за прекратяване на професионалната кариера преди стандартната възраст за пенсиониране.

„Закупуването“ на осигурителен стаж е сложен процес, изискващ баланс между финансови възможности, лични амбиции и подготовка за предизвикателствата. Важно е да се обърне внимание на всички аспекти, за да се изгради структуриран и реалистичен план и да се вземе информирано решение, което отразява индивидуалните желания и обстоятелства на всеки един работник. „Закупуването“ на стажа може да бъде инвестиция в свобода и качество на живот, но и изисква отговорност и подготовка за новата глава от живота.

Макар и възможността да съществува, от значение е да се спазват изискванията на закона и да се разглеждат всички възможности за „закупуване“ на осигурителен стаж. Решението изисква внимание към подробностите на социалната законодателна рамка и индивидуалната ситуация на всеки работник.

Като цяло спрямо закона не бихте могли да придобие право на пенсия без да имате навършени необходимите възраст и осигурителен стаж и/или да отговорят на условията за пенсиониране на разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване (КСО). В закона обаче са предвидени следните възможности за така нареченото „закупуване“ на осигурителен стаж:

- за времето на обучение за завършено висше или полувисше образование. Например, ако работник или служител е прекарал 4 години в университета и след това работил 25 години в частна компания. Когато реши да се пенсионира, той може да вклю-

чи тези 4 години от университета към своя осигурителен стаж.

- за времето на докторантурата, определено в нормативен акт за лицата, придобили образователна и научна степен „доктор“. Например, ако работник или служител е завършил докторантура и след това работи като учен в научен институт. Тя може да вземе периода на докторантурата си предвид за осигурителен стаж при пенсионирането си.

- до 5 години, недостигащ стаж за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по общия ред. Например ако работник или служител има стаж от 30 години, но му липсват 3 години за пълния осигурителен стаж за пенсиониране. Той може да „закупи“ тези 3 години, плащайки допълнителни осигурителни вноски.

Следва да се отбележи, че осигурителният доход за времето, за което е „закупен“ осигурителен стаж, не се взема предвид при изчисляването на индивидуалния коефициент на пенсионера. Информиранието на гражданите за този аспект на социалната законодателна рамка е от ключово значение, за да могат да вземат информирани решения относно своето бъдеще и финансова сигурност след пенсионирането си.

Справка:
чл. 69в от Кодекса за социално осигуряване (КСО)
по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА НА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА ЗА ТРАНСПОРТ

Общинска администрация - Сатовча уведомява заинтересованите лица, че е одобрена Програма за финансова подкрепа на физически лица за транспорт. С нейното изпълнение се очаква семействата с деца от уязвимите групи да получат еднократна компенсация в размер до 300 лв.

Средствата ще бъдат изплатени от Агенцията за социално подпомагане по служебен път на семейства, които в периода от 01.12.2023 г. до 29.02.2024 година получават месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст. Не е необходимо правоимащите семейства да подават заявления за получаването на компенсацията.

Семейните помощи за деца се отпускат с подоходен критерий. Това гарантира, че с програмата ще бъдат подпомогнати домакинства, които изпитват затруднения да покрият нарасналите си разходи за транспорт. Ще се подпомагат семейства със среден месечен доход на човек под минималната заплата за страната за 2024 година, което ги поставя в риск от бедност и социално изключване.

Програмата е разработена от Министерството на труда и социалната политика и Министерството на икономиката и индустрията в изпълнение на Закона за компенсиране на разходите на потребителите на транспорт. В него е регламентирано, че събраните във фонд „Сигурност на електроенергийната система“ месечни вноски върху нефтопродукти, произведени в България от суров нефт с произход от Русия, ще се разходват за компенсиране на разходите на потребителите за транспорт по ред и условия, определени с постановление на Министерския съвет.

Целта на програмата е да допълни пакета от подкрепящи мерки на правителството, насочени към семействата с деца в България. Еднократната компенсация ще бъде изплатена по касов или по банков път до 30.06.2024 г. в зависимост от начина, по който семействата получават месечните помощи за отглеждане на дете.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов“ 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 - дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

25 Януари 2024 година, Четвъртък,
Световен ден на средствата за масова информация и Ден на българското радио

На 25 януари 1935 г. цар Борис III подписва указ, с който радиоразпръскването в България става държавна собственост. В резултат на този указ се поставя началото на Българското национално радио. Първата българска радиостанция носи името „Радио София“. На 25 януари, отбелязваме Денят на Средствата за Масова Информация, които отдавна не се изчерпват с радиото и печатната преса. В съвременния свят информацията ни залива отвсякъде и наистина е „масова“ - електронни медии, печатни медии, интернет, безброй радиостанции и дори лични блогове. Имаме широк достъп на много и всякаква информация.

26 Януари 2024 година, Петък,
Международен ден на митниците и митническия служител

Всяка година на 26 януари световната митническа общност празнува Международния ден на митниците в чест на първата официална сесия на Съвета за митническо сътрудничество (СМС), която се е състояла на 26 януари 1953 г. Членството на Република България в СМС започва на 1 август 1973 г. Поради значително нарастване на броя на страните членки в Съвета и все по-отговорната роля, която той играе в световен мащаб, през 1994 г. Съветът за митническо сътрудничество приема неофициално името Световна митническа организация (СМО).

27 Януари 2024 година, Събота,
Международен възпоменателен ден на Холокоста

През 2005 г. ООН обяви датата за Международен възпоменателен ден на Холокоста. Създаден на територията на окупирана Полша, този концлагер се превръща в символ на местата за осъществяване на хитлеровото окончателно „решение“ на „еврейският въпрос“. В Аушвиц са депортирани няколко милиона души от цяла Европа. Общо в лагерите загиват милиони, като с точност цифрите трудно могат да бъдат изчислени. Унищожено е почти цялото еврейско население на Европа, около 6 млн. души.

28 Януари 2024 година, Неделя,
Европейски ден за защита на данните

На 28 януари Европа отбелязва Деня за защита на личните данни. На тази дата през 1981 година европейските държави, които поддържат прокламираните от Съвета на Европа фундаментални принципи за защита на човешките права, са получили възможност да се присъединят към Конвенция №108 на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни.

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

ОНЛАЙН КОНКУРС ЗА ДЕТСКА РИСУНКА „ЛЮБИМ ПРИКАЗЕН ГЕРОЙ“

Държавен куклен театър – Пловдив обявява ОНЛАЙН КОНКУРС ЗА ДЕТСКА РИСУНКА „ЛЮБИМ ПРИКАЗЕН ГЕРОЙ“

Рисунката на победителя ще бъде официална корица на месечната ни програма за март. Той ще получи и два билета за спектакъла „Дивите лебеди“ на 25.02 от 11:45 ч. Очакваме рисунките до 05.02.2024 г. в следния формат:

- А4, вертикално; - сканирани в pdf формат;
- с материали по избор;
- без надписи и текст върху рисунката;
- на бял лист.

Моля, изпратете сканираните рисунки на e-mail: puppetsplovdiv@gmail.com заедно с две имена, заглавие (име на приказния герой), възраст и учебно заведение на детето, както и информация за контакти: име и телефон на родител. Всички творби ще бъдат публикувани в албум в социалните мрежи на театъра, а участниците ще получат грамоти „Приятел на кукления театър“. Няма ограничение на възрастта за участие – ще се радваме да видим творчеството на всички млади художници, които се вълнуват от куклено-театралното изкуство. Конкурсът е вдъхновен от рисунките на учениците от ОУ „Димитър Талев“ по спектакъла „Супер Снежко и Коледния дух“. Месечната програма за февруари е с рисунката на Ивон Минкова. *С изпращането на рисунка Вие се съгласявате Държавен куклен театър – Пловдив да обработва предоставените лични данни, съгласно ЗЗЛД. Двете имена, възрастта и учебното заведение на детето ще бъдат отпечатани на месечната програма (дипляна) и ще се разпространяват в град Пловдив до края на месец март. ** Грамотите за участие ще можете да вземете от касата на театъра след 15.02.2024 г. Билетите за победителя ще бъдат запазени автоматично при обявяване на резултатите.

КОНКУРС „АЗ И МОЕТО СЕМЕЙСТВО - УСПЕШНИ В ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА НА НОВОТО ВРЕМЕ!“

Право на участие в конкурса имат ученици от 5 до 10 клас, които ще бъдат оценявани в две възрастови категории: от 5 до 7 клас и от 8 до 10 клас

Стимулиране на творческия потенциал и изява на младежите по теми, свързани със превенция на злоупотребата с психоактивни вещества и борбата със зависимостите, е основната цел на конкурса на Инициативата „Да спасим децата и Русе от дрогата“. Той е за изработване на плакат, рисунка и кратък видеоклип на тема: „Аз и моето семейство - успешни в предизвикателствата на новото време!“

Конкурсът насърчава младите хора чрез демонстрация на креативност и индивидуалност да изразят своите идеи за начините, по които заедно със своите семейства са справят с предизвикателствата на новото време. Идеята за конкурса е на сайта Akcent.bg, а партньори в инициативата са Регионално управление на образованието - Русе, Регионалната здравна инспекция, Областна администрация, Община Русе, БЧК-Русе, Общински младежки дом, ОД на МВР-Русе, НПО.

Право на участие в конкурса имат ученици от 5 до 10 клас, които ще бъдат оценявани в две възрастови категории: от 5 до 7 клас и от 8 до 10 клас. Участието е индивидуално, като всеки участник изпраща една своя разработка. По преценка на автора текст с подтема и/или мотото на конкурса могат да са част от композицията на самия плакат. Форматът за отпечатване за плаката и рисунката трябва да е 50 x 70 см, (хоризонтален и вертикален вариант), като размерът на файла не трябва да е по-голям от 20 МВ.

При участие с кратък видеоклип продължителността му не бива да надвишава 60 секунди, а максималната му големина следва да е до 25 МВ. Съдържанието на видеоклиповете трябва да отговаря на общоприетите морални норми.

Творбите трябва да бъдат придружени от следната информация:

- трите имена на автора;
- дата и година на раждане;
- учебно заведение, град, клас;
- заглавие на плаката/видеото;
- адрес за кореспонденция, и-мейл адрес и телефон.

Творбите на участниците се изпращат по електронен път на e-mail: safezaedno2022@gmail.com, като срокът за приемането им е от 16 януари до 15 февруари 2024 г.

Плакатите, рисунките и кратките видеоклипове ще бъдат оценявани от компетентно жури от специалисти в сферата на визуалните изкуства, избрани от Регионалното управление на образованието. Резултатите ще бъдат обявени през месец февруари на сайта на РУО и РЗИ-Русе.

На официалното награждаване на победителите в конкурса ще бъдат връчени предметни награди и грамоти - първа, втора и трета награда за всяка възрастова група. Най-добрите творби ще бъдат представени в изложба.

Организаторите си запазват правото да ползват разработките за целите на конкурса в информационни кампании или други публични активности, насочени към борбата с употребата на наркотични вещества, както и за повишаване на здравните знания и изграждане на нагласи за водене на здравословен начин на живот.

ПРИТЧА: НЕ СЪДИ ПРИБЪРЗАНО ЗА НИЩО В ЖИВОТА

Един баща имал четирима сина. Той искал да им предаде мъдростта, натрупания през годините си опит и най-вече да ги научи да не съдят прибързано за нещата от живота.

Когато момчетата пораснали, баща им решил да им даде един урок. Изпратил всеки от тях в различен сезон да наблюдава едно крушово дърво, което се намирало далече от дома им.

След като всички момчета изпълнили своята задача и се завърнали обратно къщи, баща им ги събрал заедно и ги помолил всеки от тях да опише какво точно е видял.

Най-големият син бил при крушовото дърво през зимата. Той споделил:

- Дървото изглеждаше ужасно. Беше разкривено, приличаше на изсъхнало, а клоните му бяха сковани от лед и сняг.

Вторият син отишъл през пролетта. Той не бил съгласен с брат си и казал:

- Дървото беше свежо и зелено, току-що разлистено, преливащо от живот и изглеждаше пълно с обещания.

На третия брат се паднало да посети дървото през лятото. Той разказал на всички:

- Дръвчето беше отрупано с цвят и излъчваше сладък аромат. Остана очарован от гледката и си помислих, че не съм виждал по-красиво нещо през живота си.

Най-малкият брат бил при дървото през есента. Той заявил:

- Вие грешите. Дървото беше напълно узряло и дори започваше вече да повяхва. А навред около него се излъчваше непознато за сетивата ми удовлетворение.

След като изслушал синовете си, бащата се усмихнал и рекъл:

- Вие всички до един имате право, защото всеки от вас е видял единствено и само един от сезоните в живота на това крушово дърво. Запомнете и никога вече не съдете за дърво или човек по един от неговите сезони. Удовлетворението, радостта, любовта и мъдростта, които определят същността на живота, могат да бъдат измерени само, когато са преминали всичките сезони и са преживели различни ситуации.

Ако се сметнете за победени през зимата, може да загубите обещанието на пролетта, да не видите очарованието на лятото и да не усетите удовлетворението на есента, защото само постоянството дочаква по-добро утро.

Затова и Ти, не оставяй болката, причинена от един сезон да разруши щастието ти през останалите.

Понеси със смелост и трудностите, и лошите моменти, с които се сблъскаш, за да можеш след това да се радваш пълноценно на добрите времена, които те очакват!

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

КАКВО ДА НАПРАВИТЕ, ЗА ДА СЕ ПЕНСИОНИРАТЕ

Вече няколко години поред Националният осигурителен институт (НОИ) изпраща писма на гражданите, на които им предстои пенсиониране. Не по-късно от шест месеца преди да навършат възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по общия ред, бъдещите пенсионери ще бъдат уведомявани за условията, при които могат да се пенсионират през следващата календарна година. В средата на 2024 г. такива писма ще получат гражданите, които през 2025 г. ще придобият възрастта за пенсиониране по общия ред и не са упражнили право на ранно пенсиониране с пенсия за осигурителен стаж и възраст. В писмата се съдържа още информация за необходимите документи, както и за срока, в който гражданинът трябва да подаде заявлението за пенсиониране, за да се отпусне пенсията от датата на придобиване на правото. Писмата имат чисто уведомителен характер. Ако дадено лице не получи своето писмо, това не застрашава правото му на пенсиониране.

Подготовка за пенсиониране

Ако конкретно лице отговаря на нормативните изисквания за стаж, възраст или други специфични условия и е придобило право на трудова пенсия, следва да подаде писмено заявление за отпускането ѝ. След това се открива административното производство за преценка на правото на пенсия. Заявлението се попълва съгласно образец, утвърден от управителя на НОИ. Адресира се до териториалното поделение (ТП) на ведомството по постоянен или настоящ адрес на заявителя. Заявлението може да се подава лично или чрез упълномощено лице, както и чрез последния осигурител на заявителя. Това може да бъде направено в ТП на НОИ или по електронен път чрез използването на електронна услуга през официалния сайт на осигурителния институт или чрез Системата за сигурно електронно връчване на Министерството на електронното управление.

Към заявлението се прилагат всички необходими оригинални документи. При подаване на заявлението по електронен път документите могат да се прилагат в сканиран вид, а при започване на пенсионното производство се извършва преценка относно задължителните документи в зависимост от вида на заявената пенсия. При необходимост, лицата се уведомяват да представят в ТП на НОИ съответните документи в оригинал.

Осигурителният стаж на лицата се установява с данните от информационната система на НОИ, с трудови, служебни, осигурителни книжки и удостоверения образец УП-3. Осигурителният доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, се установява също с данни от информационната система на НОИ с осигурителна книжка и с документ по утвърден образец, ако е необходимо. Информационната система на НОИ съдържа данни за осигурителния стаж и осигурителния доход на лицата, подавани от осигурителите (работодателите) за времето след 1 януари 1997 г. Преди тази дата гражданите трябва да представят в оригинал документите, удостоверяващи осигурителния им стаж.

Разпореждането за отпускане на пенсия се издава в срок до четири месеца от подаването на заявлението или от получаването на необходимите документи, съгласно предвиденото в Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. В случаите на прилагане на международен договор, по който България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, разпореждането се издава в срок до един месец от получаването на всички необходими документи и данни. Когато за първи път се отпуска пенсия, длъжностните лица се произнасят в едномесечен срок след подаването на заявлението, като първоначално пенсията се отпуска в минимален размер, след което се определя в действителен размер.

Размерът на пенсията за трудова дейност е строго индивидуален за всяко лице и зависи от осигурителния доход, върху който са правени осигурителните вноски и продължителността на осигурителния стаж.

Възрастта и стажът за пенсиониране нарастват

През новата година възрастта за жените се увеличава с два месеца, а за мъжете - с един месец. Нарастването на изискуемия общ осигурителен стаж както за мъжете, така и за жените, е с два месеца. За трета категория труд през 2024 г. необходимите условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за жените са навършена възраст 62 години и два месеца и осигурителен стаж 36 години и шест месеца. За мъжете условията за пенсиониране по общия ред са навършена възраст от 64 години и седем месеца и 39 години и шест месеца общ осигурителен стаж.

Лицата, които не отговарят на горните условия, през 2024 г. придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършване на 67-годишна възраст за жените и мъжете, ако имат най-малко 15 години действителен осигурителен стаж, като при тази възможност за пенсиониране няма промяна в условията спрямо 2023 г.

За лицата, работещи при тежки, вредни или специфични условия на труд, също е предвидено увеличаване на възрастта за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Необходимите условия през 2024 г. за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на първа категория труд за жените са 10 години осигурителен стаж от първа категория труд, навършена възраст 50 години и осем месеца и сбор от годините и месеците осигурителен стаж и възраст 94. Условието за мъжете са 10 години положен осигурителен стаж от първа категория труд, навършена възраст 54 години и два месеца и сбор от осигурителен стаж и възраст 100. Спрямо 2023 г. възрастта за жените се покачва с четири месеца, за мъжете с два месеца, а останалите условия не се променят.

За работещите при условията на втора категория труд, условията за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, на които трябва да отговарят жените, са 15 години осигурителен стаж, положен при условията на втора категория труд, навършена възраст 55 години и осем месеца и сбор от осигурителен стаж и възраст 94. Условието за мъжете са 15 години осигурителен стаж от втора категория труд, навършена възраст 59 години и два месеца и сбор от осигурителен стаж и възраст 100. Спрямо 2023 г. възрастта за жените нараства с четири месеца, а за мъжете - с два месеца, като останалите условия не се променят.

За военнослужещите, държавните служители по Закона за МВР и други специални ведомства от 1 януари 2024 г. възрастта нараства и за двата пола с два месеца. Условията, на които трябва да отговарят за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, са навършена възраст 54 години и два месеца и общ осигурителен стаж 27 години, от който две трети трябва да са действително изслужени като военнослужещи или като държавни служители в специалните ведомства.

През 2024 г. се увеличава и възрастта на учителите за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за ранно пенсиониране от Учителския пенсионен фонд. За жените възрастта нараства с два месеца, а за мъжете с един. Изискуваният се учителски осигурителен стаж не се увеличава, подчертават от НОИ. Жените учители придобиват право на ранна пенсия за осигурителен стаж и възраст при навършената възраст 59 години и два месеца и 25 години и осем месеца учителски осигурителен стаж, а за мъжете изискуването е 61 години и седем месеца и 30 години и осем месеца учителски осигурителен стаж.

Увеличение на размера на пенсиите през юли
От 1 юли 2024 г. ще бъдат увеличени по т. нар. „швейцарско правило“ действителните размери на пенсиите на всички пенсионери с пенсии, отпуснати преди 1 януари 2024 г.

От 1 юли минималният размер на пенсията при пълен осигурителен стаж се увеличава на 580,57 лв., а размерът на добавката от пенсията на починал съпруг (вдовишка добавка) ще се определя в размер на 30% от размера на пенсията или сбора от пенсиите, които е получавал починалият съпруг/съпруга.

Въпрос: Ако не подам молба за преосвидетелстване на ТЕЛК, това значи ли, че няма да ми бъде назначена дата за явяване пред комисия за ново преосвидетелстване. От над 30 години имам ТЕЛК и досега винаги съм получавал писма 2-3 месеца преди датата със подчертани необходимите изследвания.

Отговор на НЗОК: Министерството на здравеопазването и регионалните здравни инспекции организират и ръководят медицинската експертиза.

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

ЯНУАРИ 2024г.

До 25-ти януари:

ЗДДФЛ

1. Внасяне от работодателя на авансовия данък, удържан през месец декември на предходната година за доходи от трудови правоотношения.

2. Внасяне от работодателя на авансовия данък, определен по реда на чл. 42, ал. 6 от ЗДДФЛ върху brutния размер на сумата от частичните плащания по трудови правоотношения, направени през месец декември на предходната година, когато пълният размер на начислените от работодателя доходи от трудово правоотношение за този месец не е изплатен до 25 януари.

До 31-ви януари:

ЗКПО

Деклариране и внасяне на дължимите за четвъртото тримесечие на предходната година данъци при източника по ЗКПО.

ЗДЗП

Внасяне от застрахователите или данъчните представители на данъка върху застрахователните премии, дължим за четвъртото тримесечие на предходната година.

ЗМДТ

1. Подаване на декларация по чл. 61н от ЗМДТ за облагане с окончателен годишен /патентен/ данък за текущата година.

2. Внасяне на окончателния годишен /патентен/ данък за първото тримесечие на текущата година. Лицата, които до 31 януари са заплатили пълния размер на окончателния годишен /патентен/ данък според декларираните данни, ползват отстъпка от 5 на сто.

3. Подаване на декларация по чл. 61р, ал. 5 от ЗМДТ за облагане с туристически данък за предходната календарна година.

Информация за начина на преосвидетелстване и издаване на решения на ТЕЛК следва да получите от съответната институция. На сайта на Министерството на здравеопазването са публикувани телефоните за връзка с гражданите. Въпросите може да зададете и на експертите, определени за контакти в регионалните здравни инспекции (РЗИ) или да се обърнете към регионалната картотека на медицинските експертизи (РКМЕ) по Ваш постоянен адрес, в която се осъществява съставянето, съхраняването и движението на медицинската документация на освидетелстваните лица от ТЕЛК и НЕЛК.

Въпрос: На 33г съм. Диспансеризиран съм при лична ми лекар за Неинсулинозависим захарен диабет без усложнения (E11.9). Искам да попитам, на какви лабораторни изследвания имам право годишно. Според Наредбата, която аз гледам имам право на 2 пъти годишно на гликиран хемоглобин, а при промяна на терапията след 3 месеца от смяна на лекарствата, но не повече от 3 пъти годишно. Според личния лекар 1 път годишно съм имал право. Само децата имали право на 2 пъти годишно. Аз гледам Приложение 13, а той твърди, че гледа Приложение 8а.

Отговор: Здравноосигурените лица над 18-годишна възраст с посоченото от Вас заболяване „Неинсулинозависим захарен диабет без усложнения“ (с МКБ-код E11.9) подлежат на диспансерно наблюдение от общо-практикуващия лекар до края на живота. Диспансерните прегледи се провеждат до четири пъти годишно със снемане на общ клиничен статус с насоченост към сърдечно-съдовата система, нервна система, ЕКГ – един път годишно, изследване на кръвна захар с глюкомер – при необходимост. Микроалбуминурия и креатинин се изследват ежегодно. Гликиран хемоглобин (HbA1c) се изследва два пъти годишно, а при промяна на терапията с добавяне на нов медикамент може да се назначи HbA1c, но не по-рано от 3 месеца след промяната и не повече от 3 пъти годишно. По своя преценка личният лекар може да назначи кръвно-захарен профил.

Имате право до един път годишно на консултация с лекар специалист по ендокринология и болести на обмяната при HbA1c > 8.0%, в останалите случаи по преценка на ОПЛ. Консултация със специалист по очни болести се провежда един път на две години.

Видът и честотата на дейностите по диспансеризация са посочени в приложението № 8 „Пакет дейности и изследвания на здравноосигурените лица по МКБ, диспансеризирани от ОПЛ“ към Националния рамков договор за медицинските дейности за 2023-2025 г., в съответствие с Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, издадена от министъра на здравеопазването.

Документът е публикуван на интернет страницата на НЗОК - www.nhif.bg - НРД - Медицински дейности 2023-2025 - Приложения към НРД за МД - приложение № 8 „Пакет дейности и изследвания на здравноосигурените лица по МКБ, диспансеризирани от ОПЛ“.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ЧЕРВЕНИ КАРТОФИ - КАКВО ТРЯБВА ДА ЗНАЕМ ЗА ТЯХ?

Картофите са едни от първите пренесени от Новия свят зеленчуци, които се адаптират отлично на европейска почва и бързо намират място сред предпочитаните храни.

Сортовете картофи в световен мащаб са към 4 хиляди. Ориентирането сред това огромно разнообразие е според начина им на отглеждане, който е пряко свързан от избора на подходяща почва; времето на прибирането им; вкусови качества; хранителна стойност и цвят.

В България са разпространени около 70 от познатите сортове, като особен интерес предизвикват червените картофи заради по-нестандартния си цвят. Всъщност червените сортове не са нещо ново, те са познати отдавна у нас и са отглеждани основно като картофи за печене.

Червените картофи са с цвят на кожата от розов до червен, а месото им е от светложълто до жълто. Уникално вкусни и подходящи са за печене, тъй като се разпадат лесно при топлинната обработка.

Безспорно най-търсен сорт червен картоф е Биргит. Той принадлежи към средно-ранните сортове, отлично адаптирани на нашите почвени и атмосферни условия, тъй като са много устойчиви на основните болести по картофите.

Клубените, които се оформят, са от едри до много едри. Кората е светло червена, с наситено жълта плът. Съхранява се много добре за продължително време, а вкусовите му качества и атрактивният му вид го правят подходящ както за домашна употреба, така и в ресторантския бизнес. Подходящ е и за салати и готвени ястия с картофи.

Сорт Кондор представя червените сортове със светло жълта вътрешност и много добри вкусови качества. Тези картофи са подходящи за печене, варене и пържене. Правилната им форма ги прави много приятни при почистването и рязането им. Те също са едръ сорт, но среднокъсен. Устойчиви са на засушаване и са подходящи за съхранение и консумация през зимата.

Ред Скарлет е сорт червени картофи, който е много популярен и е селектиран в Холандия и се счита за едно от най-добрите им достижения. Основното му достойнство е бързото му узряване, той е ранен сорт. Може да се консумира едва 45 дни след засяването му, а масовото прибиране е след 70-80 дни. Високо устойчив е на болести, вредители и засушаване, а отличният търговският вид на този червен картоф не е без значение. Плодът е среден по размер, с червена кожа, а вътрешността е нежно жълта. При топлинна обработка не се разварява, вътрешната част не променя цвета си.

Ако имате червени картофи под ръка, лесно можете да си направите картофи на фурна, картофи соте, картофена запеканка, картофено руло или картофени кюфтенца.

НАЙ-МОЩНИЯТ ЛЕК ПРИ УПОРИТА КАШЛИЦА И БРОНХИТ

През студения зимен сезон всеки от нас се опитва да се облича топло, да пие горещи напитки и да приема повече витамини. Но дори и това не винаги ни спасява от респираторни болести. Всеки може да хване вируса, от който никой не е имунизиран.

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от **08.00ч. до 17.00ч.**

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

В резултат на бактериални и вирусни инфекции, дихателната система често е засегната, а възстановяването обикновено отнема много време.

Продължителната кашлица и бронхитът могат да траят няколко дни до три седмици. Затова е нужно да действате незабавно, веднага след като се появят първите признаци.

Дотук използването на скъпи и неефективни лекарства, въоръжете се с природни средства, ето и едно от най-добрите!

Съставките за него са: 250 мл прясно мляко, 1 ч.л. масло, 1 ч.л. мед, ¼ ч.л. сода бикарбонат и 1 жълтък.

Сварете и охладете млякото, добавете маслото и меда и разбъркайте много добре. Добавете содата, жълтъка и отново много добре разбъркайте. Възрастните могат да добавят и 1 ч.л. коняк.

Пийте това лекарство в продължение на 5 дни преди лягане. Първите подобрения ще забележите още на следващата сутрин.

СЕЛСКА ЛУЧЕНА ЯХНИЯ С КАРТОФИ

- Продукти:**
- лук - 6 - 7 глави
 - олио - 30 мл
 - моркови - 1 бр.
 - чушки - 1 бр. червена (за предпочитане суха)
 - картофи - 4 - 5 бр.
 - червен пипер - 1/2 с.л.
 - дафинов лист - 2 бр.
 - бахар - 2 - 3 зрънца
 - чубрица - 1 с.л.
 - сол
 - царевично брашно - 2 с.л.
 - домати - 1 ч.ч. консервирани
- Начин на приготвяне:**

Селска лучена яхния с картофи, която да поднесете с вкусен селски хляб.

Обелете лука и го нарежете на полумесеци. Задушете го в тенджерата със загрятото олио. Прибавете почистеният и нарязан морков.

Гответе, като разбърквате периодично до омекване на кромидата. Обелете, нарежете картофите на средно големи парчета и ги добавете в тенджерата.

Оставете ги да се готвят за кратко, след което прибавете червеният пипер, дафиновият лист, бахара, солта, чубрицата и брашното.

След кратко разбъркване добавете доматите, а малко след това долейте топла вода, колкото да покрие продуктите. За любителите на по-пикантните ястия може да сложите една цяла суха люта чушка в лучената яхния.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

1	6	4				2
2			4	3	9	1
		5		8		4
	9			6	5	
5			1	2		8
	8	9				3
8		9		4	2	
	7	3	5		9	1
4					6	7
						9

КИПАРИС

Кипарисите представляват вечнозелени растения с дребни люсповидни яйца, които са прилепнали към клоните. Имат яйцевидни или кръгли шишарки, които са дължи между 1-3 см. Различават се от другите родове в тяхното семейство по това, че младите им клонки са гъсто разклонени и насочени в различни посоки, а самите клонки са кръгли или четириръбести.

Кипарис имат изправени върхни клонки, за разлика от лъжекипарисите, които са с увиснали върхни клонки. Кипарисите достигат височина до 20-30 метра и живеят до 250 години.

Кипарисът е почитан в културата на финикийци, персийци, малоазиатци и елини. Освен в районите със субтропичен климат, кипарисът се е адаптирал и в топлиите райони на умерено континенталната климатична зона.

Видове кипарис

Обикновен кипарис /Cupressus sempervirens L./ - произхожда от Средиземноморието – гръцките острови в Средиземно море и Мала Азия. Той е бавнорастящ, топлолюбив и светлолюбив вид, който не е вискателен към вида на почвата и влажността на въздуха. Развива се много добре на каменисти и сухи почви. Обикновеният кипарис има добре развит централен корен и редица странични разклонения.

При температура около -20 градуса има опасност от измръзване на цялото растение. Затова в България обикновеният кипарис се отглежда само в най-топлиите райони на страната. В по-студените райони може да се отглежда, ако се води специален режим на поддържане на градината.

Класическата форма на обикновения кипарис е тясно конусовидна колумнарис. Тя има тъмно зелен цвят и вертикални, притиснати към стеблото клони. Друга форма на обикновения кипарис е хоризонталис, която с хоризонтални или леко повдигнати клони с широка пирамидална корона.

Обикновеният кипарис е високо ценен при озеленяване на градини. Използва се по единично или в комбинация с борове, кедри и други дървета. Често се засажда последователно край алеи и огради за жива стена.

Аризонски кипарис /Cupressus arizonica Greene/ - въпреки че е причислен към род Cupressus, този вид кипарис произхожда от средноположната част на света. Аризонският кипарис е разпространен в планинските масиви на Северна Калифорния, Аризона и Северно Мексико.

Там расте при естествени условия до 2400 метра надморска височина. Аризонският кипарис е много студоустойчив, поради което е подходящ за засаждане във всички райони на нашата страна. Достига височина до 20 метра. Има конусовидна, понякога леко закръглена на върха красива корона. Кората на дървото е тънка и червеникаво-кафява, напукана на широки люспи.

Клонките са къси и сребристо-сиви, ориентирани в различни посоки. Листата на аризонския кипарис са дребни и заострени на върха, имат сиво-зелен цвят. Шишарките имат топчеста форма с дължина до 2 см. Те са червено-кафяви и узряват през втората година, когато стават подходящи и за размножаване.

Аризонският кипарис е много светлолюбив вид, който издържа на летните засушавания и ниските температури през зимата. Има отлични декоративни качества, които го правят подходящ за озеленяване на различни обекти.

Отглеждане на кипарис

Като цяло кипарисът не е вискателно растение, една от най-големите трудности е, че не понася твърде ниските температури през зимата. От началото на май до края на август е добре да държите кипариса на открито, на сянка и защитен от течение.

Кипарисът се нуждае от ярка и разсеяна светлина, полусянка от слънцето /особено в горещите летни месеци/. При недостатъчна светлина кипарисът се изтегля и губи своята форма, а при много светлина листата пожълтяват и опадат.

Поливането трябва да е обилно през пролетта и до есента. През зимата поливът е умерен. Кипарисът едновременно не понася излишната вода и засушаването на почвата.

От месец май до август кипарисът се подхранва с минерални торове, веднъж месечно. През лятото и пролетта периодично се оросява. Пресаждането се извършва на две години през пролетта.

Червеният акар е опасен вредител по кипарисите, който смуче сокове от долната част на листата и ги оплита с фина паяжина.

Ако видите малки бели паяжини по кипариса веднага трябва го изолирате и измиете с течаща вода. Нападнатите части се избърсват с тампон, който е натопен в ракия, водка или спирт.

МАЛКА обява
(до 76 символа)

2.00 лева

РЕКЛАМА
(в каре)

1.00 лв./см²

ОБЯВА
(в каре)

0.50 лв./см²

Въз на брой

- Тате, кой е по-умен - детето или бащата?
- Бащата естествено.
- Тате, кой е измислил електрическата крушка?
- Томас Едисон, татковото.
- А защо не я е измислил баща му?
- Ей, пишлеме...
- Вчера жена ми избяга с най-добрия ми приятел!
- Кой тоя?
- Пешо!
- Че от кога Пешо ти е най-добрия приятел?
- От вчера!